

مقدمه :

اهمیت نگارش پایان نامه عاری از اشکال بر هیچ کس پوشیده نیست: چرا که پایان نامه خلاصه و نشان دهنده زحماتی است که دانشجو در طول دوران تحصیل خود متحمل شده است. لذا، دانشجویان باید تمام تلاش خود را در جهت آماده سازی پایان نامه مناسب به کار گیرند. هدف آیین نامه این است که شما با نحوه ی نگارش و صفحه آرایی پایان نامه (به نحوی که مورد قبول داوران جلسه دفاع از پایان نامه باشد) آشنا شوید.

در این آیین نامه کلیه قواعد نگارش و تدوین، خود نیز تا حد امکان در قالب یک پایان نامه جمع آوری شده است. به طوریکه در فصل اول، با شیوه نگارش صحیح پایان نامه آشنا می شوید. رعایت تمامی قواعد ذکر شده الزامی است. فصل دوم به توضیح مختصری از مراحل انتخاب تا ارایه ی پایان نامه و تحویل پایان نامه می پردازد و در فصل سوم، گزیده ای از مهم ترین مصوبات شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه در زمینه ارزشیابی پایان نامه آورده شده است. مطالعه ی این فصل به شما کمک می کند که با چگونگی فرایند دفاع از پایان نامه و عملکرد داوران نیز آشنا شوید. فصل چهارم به جمع بندی و نتیجه گیری اختصاص دارد و در عین حال شما خواهید آموخت که جمع بندی و نتیجه گیری در یک پایان نامه چگونه است. در انتها مهمترین فرم هایی که از ابتدای انتخاب پایان نامه تا زمان دفاع پایان نامه به آنها احتیاج دارید، در قسمت پیوست ها آورده شده است. در صورت نیاز به هریک، کفایت آن را جدا کرده و استفاده کنید. از خداوند منان آرزوی توفیق هر چه بیشتر شما دانشجویان را آرزومندیم .

این مجموعه بر گرفته از آیین نامه نگارش و تدوین پایان نامه های کارشناسی ارشد دانشگاه مازندران، درباره ی نحوه ی ارزشیابی پایان نامه ها برای اطلاع دانشجویان محترم آورده شده است .

دانشگاه علامه محدث نوری (ره)

حوزه تحصیلات تکمیلی

فصل اول- شیوه های تنظیم پایان نامه

۱	..... ۱-۱- طرح روی جلد پایان نامه
۴	..... ۲-۱- ترتیب و آرایش صفحه های داخلی پایان نامه
۵	..... ۱-۲-۱- صفحه های فرعی
۷	..... ۲-۲-۱- صفحه های اصلی
۹	..... ۳-۱- توالی مطالب در یک پایان نامه
۱۵	..... ۴-۱- نکات تکمیلی در نگارش پایان نامه

فصل دوم- شیوه ی انتخاب و دفاع از پایان نامه

۱۷	..... ۱-۲- زمان انتخاب، تمدید و دفاع از پایان نامه
۱۷	..... ۱-۱-۲- برخی از آئین نامه های شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه درباره پایان نامه
۱۸	..... ۲-۲- مراحل دفاع از پایان نامه

فصل سوم- شیوه ی ارزشیابی پایان نامه و مصوبات مربوط به پایان نامه

۲۰	..... ۱-۳- ارزشیابی پایان نامه
۲۰	..... ۲-۳- نکات مهم در تحویل پایان نامه
۲۱	..... ۳-۳- چند توصیه کاربردی برای انجام صحیح پایان نامه
۲۲	..... ۴-۴- سخن آخر و مهم
۲۴	..... پیوست ها: فرمهای مربوط به انتخاب و دفاع پایان نامه
۳۴	..... منابع و مراجع

• هدف از درج این صفحه نحوه نگارش فهرست عناوین بصورت نمونه میباشد

فهرست شکلها

عنوان

شکل ۱-۱- فاصله های مناسب برای نوشته های روی جلد ۳

شکل ۱-۲- نوشتن عنوان پایان نامه و نام دانشجو روی عطف پایان نامه ۴

- هدف از درج این صفحه نحوه نگارش فهرست جداول بصورت نمونه می باشد.

لیست علایم و اختصارات

cm

سانتیمتر (Centimeter)

mm

میلی متر (Milimeter)

CD

دیسک فشرده (Compact)

فصل اول - شیوه های تنظیم پایان نامه

۱-۱ - طرح روی جلد پایان نامه

دانشجویان باید با توجه به مقطع تحصیلی (کارشناسی ارشد)، نام رشته تحصیلی (حسابداری، حقوق، ...) و گرایش آن الگوی ارائه شده در صفحه ی روی جلد این آیین نامه را تکمیل کنند. سایر مشخصات (نام استادان یا اساتید راهنما و مشاور؛ موضوع پایان نامه، نام نویسنده و زمان دفاع از پایان نامه) نیز به طور مناسب بر روی جلد پایان نامه با رنگ طلایی زرکوب می شود. توضیحات زیر را به دقت مطالعه کنید و شکل ۱-۱ را ببینید.

چند تذکر مهم:

- ۱ - جلد پایان نامه باید از نوع گالنگور مرغوب باشد. برای دانشجویان کارشناسی ارشد رنگ آبی تیره تعیین شده است.
- ۲ - آرم دانشگاه در بالا و در فاصله $2/5\text{cm}$ پایین تر از لبه جلد قرار گیرد. در زیر آرم عبارت « دانشگاه علامه محدث نوری» و « نام دانشکده » مربوطه نوشته شود (روی جلد این آیین نامه را نگاه کنید).
- ۳ - مقطع، گرایش و نام رشته در فاصله $7/5\text{cm}$ پایین تر از لبه بالایی جلد با قلم ۱۶ زر سیاه نوشته شود.
- ۴ - بعد از آن، به فاصله 10cm پایین تر از لبه جلد، کلمه ی « موضوع » با قلم ۱۸ زر سیاه درج می شود.
- ۵ - به فاصله ی 11cm پایین تر از لبه بالایی جلد، عنوان پایان نامه با قلم ۲۰ زر سیاه نوشته شود. یک عنوان خوب، مختصر، مفید و جامع می باشد و با کمترین تعداد کلمات پایان نامه را معرفی می کند دقت شود که عنوان دقیقاً مطابق با عنوانی باشد که در هنگام انتخاب پایان نامه، تایید و تصویب شده است.
- ۶ - تمام مندرجات روی جلد نسبت به دو طرف چپ و راست آن باید کاملاً در وسط قرار گیرد.
- ۷ - عنوان پایان نامه با دو طرف جلد، حداقل 2cm فاصله داشته باشد.
- ۸ - به فاصله 12cm از لبه پایینی جلد، عنوان « استاد راهنما» نوشته شده و در سطر بعد، نام و نام خانوادگی استاد راهنما همراه با پیشوند مناسب (دکتر) با قلم ۱۸ زر سیاه نوشته شود. در صورتی که استادان دو نفر باشند، نام آنها به ترتیب در دو سطر پی در پی نوشته شود.
- ۹ - به فاصله 10cm از لبه ی پایینی جلد، عنوان « استاد مشاور» نوشته شده و در سطر بعد، نام و نام خانوادگی استاد مشاور همراه با پیشوند مناسب (دکتر) با قلم ۱۸ زر سیاه نوشته شود. در صورتی که استادان دو یا چند نفر باشند، نام آنها به ترتیب در سطرهای پی در پی نوشته شود.
- ۱۰ - به فاصله 7cm از لبه ی پایینی جلد، عنوان «نام دانشجو» با قلم ۱۸ زر سیاه نوشته شده و در سطر بعد، نام و نام خانوادگی دانشجو نوشته شود.

۱۱- در فاصله ۳/۵cm از لبه ی پایینی جلد ، ماه و سالی که در آن پایان نامه به اتمام رسیده و دفاع شده است، با قلم ۱۶ زر نوشته شود.

۱۲- در عطف پایان نامه فقط عنوان آن و نام دانشجو و سال دفاع از آن با حروف کوچک زرکوب گردد. اگر تمام عنوان پایان نامه روی عطف نمی گنجد، می توانید همه عنوان را روی عطف ننویسید.

(شکل ۱-۲ را ببینید).

نام دانشجو ۱۳۹۴

آیین نامه ی نگارش و تدوین پایان نامه ها...

شکل ۱-۲- نوشتن عنوان پایان نامه و نام دانشجو روی عطف پایان نامه

۲.۵ cm

وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

دانشگاه علامه محدث نوری

(غیر دولتی - غیر انتفاعی)

۱۱ cm

۷.۵ cm

پایان‌نامه‌ی دوره [مقطع را اینجا بنویسید] در رشته [نام رشته و گرایش را اینجا بنویسید]

موضوع:

آیین‌نامه‌ی نگارش و تدوین پایان‌نامه‌های کارشناسی ارشد

۳ cm

استاد راهنما:

دکتر: [نام و نام خانوادگی استاد راهنما را اینجا بنویسید]

استاد مشاور:

۱۲ cm

دکتر: [نام و نام خانوادگی استاد مشاور را اینجا بنویسید]

نام دانشجو:

۱۰ cm

[نام و نام خانوادگی دانشجو را اینجا بنویسید]

۷ cm

آبان ماه ۱۳۹۴

۳.۵ cm

شکل ۱-۱ - فاصله‌های مناسب برای نوشته‌های روی جلد

۱-۲- ترتیب و آرایش صفحه های داخلی پایان نامه

صفحه های داخلی یک پایان نامه به دو بخش تقسیم می شوند: صفحه های اصلی و صفحه فرعی . تمامی صفحه هایی که قبل از شروع متن اصلی پایان نامه (مقدمه) آورده میشوند، صفحه های فرعی هستند و همه ی صفحه های بعد از آن ، صفحه های اصلی به شمار می آیند. تمامی مطالب پایان نامه باید روی کاغذ A4 معمولی ، در اندازه ی $29.7\text{ CM} \times 21\text{ cm}$ و به صورت یکرو ماشین نویسی شود.

صفحه های فرعی فقط بر اساس حرف الفبای فارسی شماره گذاری می شود (آ-ب-پ-ث-ج-...) شماره صفحه باید ۱/۵ cm بالاتر از پایین صفحه باشد و از دو طرف کاملاً در وسط صفحه قرار گیرد. ترتیب قرارگیری صفحه های فرعی به صورت زیر است:

۱- صفحه « بسم الله الرحمن الرحيم »

۲- تعهد نامه اصالت پایان نامه (طی پیوست شماره ۶)

۳- صفحه عنوان

۴- صفحه سپاسگزاری (اختیاری)

۵- صفحه تقدیم (اختیاری)

۶- صفحه چکیده ی فارسی و واژه های کلیدی

۷- صفحه های فهرست مطالب (شامل عناوین و شماره صفحه ها)

۸- صفحه فهرست شکلها (در صورت وجود حداقل یک شکل در پایان نامه)

۹- صفحه فهرست جدولها (در صورت وجود حداقل یک جدول در پایان نامه)

۱۰- صفحه های فهرست نمودار و طیف ها (در صورت وجود حداقل یک مورد در پایان نامه)

۱۱- صفحه های لیست علائم و اختصارات (در صورتی که در متن اصلی از نشانه های اختصاری استفاده شده باشد).

۱۲- صفحه ی چکیده ی انگلیسی جدای از متن اصلی و پس از لیست منابع در انتهای پایان نامه قرار گیرد.

یادآوری اینکه در صفحه فهرست مطالب ضمن درج عنوان " منابع و ماخذ " به شماره صفحه های مربوطه اشاره می شود.

چند تذکر مهم:

- وجود صفحه های با عنوان «اختیاری» ، الزامی نیست ولی توصیه می شود.
- در صفحه ی عنوان ، کلیه مندرجات روی جلد ، با همان ترتیب فاصله ها و اندازه ی قلم های روی جلد آورده شود. تفاوت صفحه عنوان و طرح روی جلد ، در این است که نام استادان داور نیز باید در صفحه عنوان گنجانده شود.
- صفحه بعد به سپاسگزاری ها اختصاص دارد (اختیاری) . عنوان سپاسگزاری ۹/۵cm پایین تر از بالای صفحه و از دو طرف کاملاً وسط صفحه و با فونت ۱۶ نوشته شود و مطالب آن با قلم ۱۴ با فاصله ۴cm از سمت راست و ۳cm از سمت چپ.

- صفحه بعدی، صفحه تقدیم است (اختیاری). عنوان «تقدیم به» با قلم ۱۲ نوشته شود و فاصله ی آن از بالا ۳cm و مطالب آن با قلم ۱۲ باشد. در هر حال ، مطالب این قسمت نباید از صفحه تجاوز کند.
  - انتخاب نوع قلم در صفحه سپاسگزاری و تقدیم اختیاری است. اما پیشنهاد می شود از قلم های معمولی مانند لوتوس ، زر، نازنین یا غیره استفاده گردد.
  - قسمت بعدی صفحه ی چکیده و کلید واژه پایان نامه می باشد. واژه « چکیده » با قلم ۱۴ لوتوس سیاه و با فاصله ۴cm پایین تر از بالای صفحه کاملاً در وسط صفحه گنجانده شود. در سطر بعد مطالب چکیده با فونت ۱۲ زر با فاصله ۴cm از سمت راست و ۳cm از سمت چپ و حداکثر ۵۰۰ کلمه و ترجیحاً در یک صفحه به نگارش در آید. چکیده شامل بیان مختصر مساله ی مورد بررسی ، ذکر کلی مراحل به کار گرفته شده برای کسب و جمع آوری اطلاعات ، نحوه ی عمل و نتیجه کلی حاصله می باشد به طوری که خواننده با مطالعه ی آن پی برد که پایان نامه در بر گیرنده ی مطالب مورد علاقه ی وی می باشد یا خیر؟
  - واژه های کلیدی (حداکثر تا هفت واژه و بعد از آخرین سطر متن چکیده می آید . عنوان «واژه های کلیدی» حداقل با یک خط فاصله از آخرین سطر چکیده در سمت راست با قلم ۱۴ لوتوس سیاه نوشته شود و در سطر بعدی ، کلمات کلیدی با قلم ۱۲ زر کنار هم می آیند . در ضمن بین هر کلمه ی کلیدی ، یک نشان درنگ (،) و در انتها خط یک نقطه (.) بیاید.
  - صفحه بعدی به اولین صفحه از فهرست مطالب اختصاص دارد . فاصله ی عنوان «فهرست مطالب» نسبت به بالای صفحه ۲/۵ cm باشد و نسبت به دو طرف صفحه کاملاً در وسط صفحه قرار گیرد با قلم ۱۴ سیاه لوتوس شود. یک سانتی متر پایین تر از عنوان ، با قلم ۱۴ سیاه لوتوس کلمه های «عنوان» و «صفحه» نوشته شود . فاصله ی «عنوان» تا سمت راست صفحه ۳cm و فاصله ی «صفحه» تا سمت چپ صفحه ۲cm باشد. بعد از آن می توانیم عناوین و مطالب و شماره ی صفحه های آن را با قلم ۱۲ زر بنویسیم . فهرست مطالب شامل مقدمه ، شماره و عنوان فصل ، شماره و عنوان بخش و محتویات یا زیر موضوع های فصل به صورت شماره گذاری شده است . لازم به توضیح است که اگر چند فصل از پایان نامه از لحاظ محتویات به هم وابسته است ، می توانید آنها را در قالب کلی «بخش» دسته بندی کنید. وجود بخش ها در پایان نامه اختیاری است.
  - استفاده از قلم نازنین برای اعداد توصیه می شود .
- صفحه های بعدی به ترتیب به «فهرست شکلها» ، «فهرست جدولها» و «فهرست طیف ها و نمودارها» اختصاص دارد که قالب کلی آن همانند «فهرست مطالب» است؛ با این توضیح که هر کدام باید در صفحه ی جداگانه ای شروع شوند .
- اگر هر یک از فهرست ها ، بیش از یک صفحه باشد ، نوشته ها در صفحه های بعدی از فاصله ۲/۵cm از لبه بالای کاغذ شروع می شوند .
  - قسمت بعدی به «لیست علائم و اختصارات» اختصاص دارد. در این قسمت لیستی از کلیه ی علائم و اختصاراتی که در متن به کار رفته ، درج گردد. نحوه ی نگارش آن همانند فهرست است . این لیست نیز در صفحه جداگانه ای به نگارش در آید . در سمت چپ علامت و در سمت راست مفهوم آن درج گردد.

صفحه های اصلی باید به صورت ساده و بدون استفاده از کادر و یا " سر صفحه " ماشین نویسی شود . شماره گذاری صفحه های اصلی به صورت اعداد فارسی (۱،۲،۳...) است که باید $1/5$ cm بالاتر از پایین صفحه و از دو طرف کاملاً در وسط صفحه قرار گیرد .

در صفحات اصلی طول هر سطر 16 cm و فاصله ی سطرها از یکدیگر یک خط یا یک ونیم خط (1 یا $1/5$ سانتی متر) در نظر گرفته شود . متن آن با قلم 12 یا 14 و تعداد سطرها در هر صفحه بین 20 تا 28 سطر باشد فاصله هر سطر از سمت راست کاغذ 3 cm و از سمت چپ 2 cm باشد و فاصله اولین سطر از بالای صفحه 3 cm و فاصله آخرین سطر از پایین صفحه $2/5$ cm باشد . سطر اول هر بند (پاراگراف) باید به اندازه ی 1 cm تورفتگی داشته باشد .

قلم استفاده شده در تمامی متن پایان نامه باید یکسان باشد . دانشجویان می توانند به دلخواه خود یکی از قلم های معمولی ، مانند زر، لوتوس ، میترا ، نازنین و یا کامپست را انتخاب کنند .

چند تذکر مهم:

*عنوان و شماره ی هر فصل با قلم 18 زرسياه در یک صفحه ی جداگانه وبا فاصله 11 cm از بالای صفحه ماشین نویسی شود.

بین عنوان فصل و نوشته های فصل، یک سطر خالی وجود دارد. اضافه کردن یک صفحه که منحصراً حاوی عنوان و شماره ی فصل باشد، مانعی ندارد؛ اما توصیه نمی شود در هر حال اگر چنین صفحه ای را اضافه کردید، باز هم باید در صفحه ی بعد، عنوان و شماره ی فصل را با شیوه های مذکور بیاورید.

*برای شماره گذاری عنوانهای یک فصل، از سمت راست ابتدا شماره ی فصل و سپس شماره ی عنوان اصلی فصل آورده شود و بین آنها از یک خط تیره استفاده گردد؛ یعنی به صورت فرمول (۱-۱):

(۱-۱)

(شماره ی فصل) - (شماره ی عنوان اصلی) - (عنوان مطلب)

*عنوانهای اصلی یک فصل با قلم ۱۶ زرسپاه و با رعایت شیوه های شماره گذاری نوشته می شوند. بین هر عنوان و بند قبل (پاراگراف قبل)، یک سطر فاصله باشد.

*در صورت وجود زیر عنوان های فرعی، قاعده ی شماره گذاری به صورت فرمول (۱-۲) تکرار شود. (به نحوی شماره گذاری در این آیین نامه دقت کنید.) اصولاً بیشتر از ۴ سطح شماره گذاری در یک پایان نامه توصیه نمی شود.

(۱-۲-۱) (شماره ی فصل) - (شماره ی عنوان اصلی) - (شماره ی زیر عنوان فرعی ۱) - (عنوان مطلب)

(۱-۲-۲-۱) (شماره ی فصل) - (شماره ی عنوان اصلی) - (شماره ی زیر عنوان فرعی ۱) - (شماره ی زیر عنوان فرعی ۲) - (عنوان مطلب)

*زیرعنوانهای فرعی یک فصل بدون توجه به اینکه در چند سطح باشند، با قلم ۱۴ زرسپاه و با...

رعایت شیوه های شماره گذاری نوشته شوند. بین هر زیرعنوان فرعی و بند (پاراگراف) قبل، یک سطر خالی باشد.

- ممکن است در پایان نامه، بعضی از عنوان های فرعی که احتیاج به شماره گذاری ندارند وجود داشته باشد، این عنوان ها نیز مانند زیرعنوان های فرعی با فونت ۱۴ زر سپاه و با یک سطر فاصله قبل از آن نوشته شوند. (به عنوان چند تذکره مهم در صفحه ی قبل دقت کنید.)
- مهم - دانشجویان محترم در نظر داشته باشند وقتی که مطلبی را شروع به نوشتن می کنند، جای چند کلمه را خالی بگذارند تا معلوم شود که سر سطر است. همچنین وقتی که مطلب، تمام شود و نقطه می گذارید و بر سر سطح می آید حتماً جای چند کلمه را خالی بگذارید.

۱-۳- توالی مطالب در یک پایان نامه

توالی صفحات اصلی پایان نامه را می توان بر اساس طرح پیشنهادی زیر تنظیم کرد. بدیهی است با توجه به عنوان پایان نامه و شیوه نگارش، می توانید فصل بندی مناسب را با سلیقه ی خود یا صلاحدید استاد راهنما انتخاب کنید. در هر صورت ، باید نظر استاد راهنما در فصل بندی رعایت شود. لازم به تذکر است که وجود مقدمه و فصل نتیجه گیری و پیشنهادها و همچنین منابع و مآخذ در هر پایان نامه ، ضروری است.

بدنه اصلی پایان نامه را مقدمه و بخش بندی یا فصل بندی تشکیل می دهد:

۱- مقدمه - در مقدمه از مطالب مربوط به پروپوزال نوشته می شود که شامل بیان واضح و کامل مسأله مورد پژوهش ، هدف و فایده موضوع و تحقیق ، اهمیت موضوع روش تحقیق ، فرضیه ها ، پژوهش های قبلی و اشاره به بخش های پایان نامه می باشد که خواننده را مجذوب اهمیت تحقیق نماید.

۲- تقسیم بندی مطالب

پایان نامه معمولاً دارای ۲ بخش می باشد که هر بخش به چند فصل و هر فصل به چند مبحث و هر مبحث به چند الف، ب، ج ، د و ... تقسیم می شود. ممکن است نویسنده پایان نامه آنرا به چند فصل و فصلها را به چند بخش و بخشها را به چند مبحث و غیره تقسیم کند. تقسیم بندی مطالب اصلی پایان نامه سلیقه ای است که با راهنمایی و تأیید استادان راهنما و مشاور انجام می شود. تقسیم بندی مطالب پایان نامه که بدنه اصلی تحقیق و بحث پیرامون یافته های علمی جدید است بنا به موضوع پایان نامه که ممکن است موضوع نظری یا تجربی باشد، متغیر است که استادان راهنما و مشاور در این مورد دانشجو را راهنمایی خواهند کرد.

۳- نتیجه گیری و پیشنهاد :

نتیجه تحقیق و پیشنهادها در علوم نظری کوتاه و معمولاً نیم صفحه است و صرفاً مربوط به یافته های علمی بدون استدلال است ولی در علوم فنی و تجربی ممکن است این امر با نظر استادان راهنما و مشاور متفاوت و بگونه دیگری باشد.

مثالی برای تقسیم بندی مطالب :

مثال ۱

طرح مسأله
اهمیت و هدف موضوع
روش تحقیق
پژوهش های قبلی
فرضیات
اشاره به تقسیم بندی کلی

مقدمه

الف ...
ب ...
ج ...

بند اول

الف ...
ب ...

بند دوم

مبحث اول ....
مبحث دوم ....

فصل اول .....

بخش اول

الف
ب

۱- ...
۲- ...
۳- ...

الف ...
ب ...

بند اول

ج ...

۱- ...
۲- ...

بند دوم

بند اول
بند دوم

مبحث اول ...

فصل دوم .....

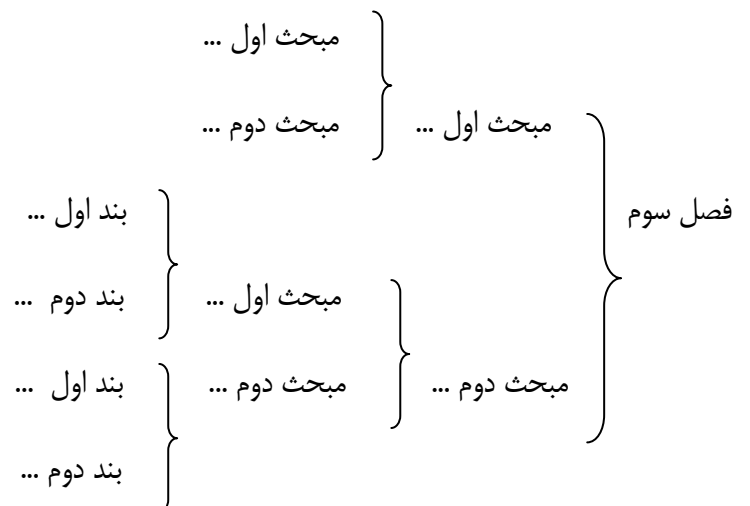
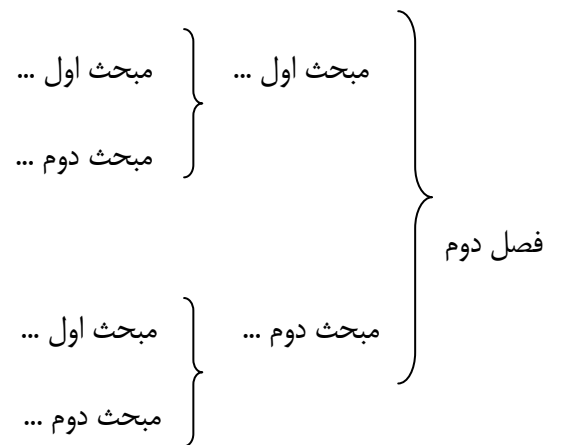
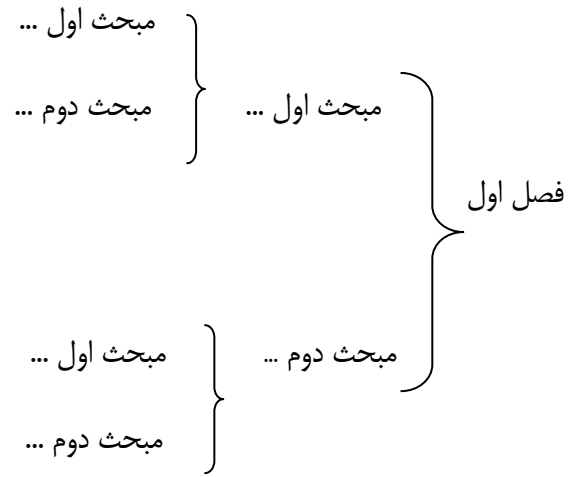
مبحث دوم ....

بخش دوم : همانند بخش اول

مثال ۲

مقدمه

در هر صورت تکرار می شود که تقسیم بندی ریز مطالب پایان نامه بستگی دارد اولاً به حجم تحقیق و مباحث مطروحه ثانیاً به سلیقه و فکر دانشجو و ثالثاً به راهنمایی و نظرات ارشادی استادان راهنما و مشاور.

۴- پیوست ها : مطالبی در پیوست قرار می گیرد با این که به وجود آنها نیاز است ، گنجاندن آنها در متن اصلی باعث از بین رفتن انسجام و پیوستگی مطالب می گردد. هر پیوست به یک موضوع اختصاص می یابد. معمولاً مطالبی که در یک پیوست می آید شامل موارد زیر است :

* منحنی هایی که به کمک نرم افزارهای مورد استفاده تهیه شده است (در صورتی که تعداد آنها زیاد باشد).

* جداولی که به آنها استناد شده است (در صورتی که تعداد آنها زیاد باشد).

* اثبات قضایا.

* دستورالعمل استفاده از برنامه ی کامپیوتری تهیه شده.

* لیست برنامه ی کامپیوتری در صورتی که فهم مطالب بدون آن امکان پذیر نباشد.

* نمونه خروجی برنامه.

* نقشه های تهیه شده .

برای نوشتن عنوان پیوست ، از شیوه های ذکر شده برای عنوان یک فصل تبعیت کنید.

۵- منابع و مأخذ: در واقع چگونگی شیوه های ارجاع منابع اعم از مقالات و کتب علمی نسبتاً متنوع می باشد. در هر صورت به منظور یکنواخت سازی نگارش پایان نامه ها، روش های زیر پیشنهاد میگردد. منابع به ترتیب از شماره ۱ که در متن داخل قلاب { } شماره گذاری شده ، در انتهای پایان نامه لیست می شوند . منابع صرف نظر از نوع آن (منابع فارسی و منابع لاتین یا سایت های اینترنتی) در انتهای پایان نامه پس از پیوست ها نوشته شوند . نوشتن منابع از قبیل کتاب و مجلات باید براساس شیوه های زیر باشد.

کتب فارسی:

۱- نام خانوادگی نویسنده ۲- نام نویسنده (در صورت وجود چند نویسنده ، نام ها با ((و)) از یکدیگر جدا شوند) ۳- نام و نام خانوادگی مترجم (در صورت ترجمه بودن) ۴- عنوان کتاب به صورت ایرانیک (ایتالیک) ۵- نام ناشر ۶- سال انتشار و شماره صفحاتی که مطلب مورد نظر از آن استخراج شده است.

مقاله در مجله های فارسی:

۱- نام خانوادگی نویسنده ۲- نام نویسنده (در صورت وجود چند نویسنده، نام ها با ((و)) از یکدیگر جدا شوند) ۳- عنوان مقاله به صورت ایرانیک (ایتالیک) ۴- نام ناشر یا مجله ای که مقاله در آن چاپ شده است ۵- سال انتشار و شماره ی مجله ۶- شماره ی صفحات مقاله.

منابع لاتین:

در مورد منابع لاتین (مقاله و کتاب) مطابق یکی از شیوه های مرسوم در مجلات لاتین می توان اقدام کرد. به عنوان مثال:

1-oae,s,onishi,y,kozuka,s,tagaki,w.bull.chem.soc.jp.1966,39,364.

2-johnson,c.r;rigau,j.j.am.chem.soc.1969,91,5398.

3-drabowicz,j;kielbasinski,p.;mikolaiczuk,m.in the chemistry of sulfones and

Sulfoxides,patai,s.,ed.;john wiley and sons:London,1970,pp456-477

برای هر منبع، تمامی اطلاعات فوق باید با یک درنگ از یکدیگر جا شده و همگی پشت سر هم در یک سطر نوشته شوند. در صورتی که جای کافی در یک سطر نباشد، اطلاعات می توانند در سطر بعدی هم ادامه یابند. در صورت موجود بودن بیش از یک مرجع با یک شماره میتوان با استفاده از حروف الفبای لاتین آنها را پشت سرهم در جلوی یک شماره ی مرجع نوشت. نام مجلات به صورت اختصاری و معمول در منابع علمی و ترجیحاً ایرانیک (ایتالیک) نگاشته شود.

4-kikukawa,k.;tagaki,e.;kunieda,n.;one,s. bull.chem. soc.

Jpn.1969,42,831.johnson,c.r.;rigau,j.j.am.

chem..soc.1969,91,5398.walling,c.;mintz,m.j.1967,32,1286.b)skattebol,i.;boulette,b.;Solomon,s.j.org.chem.1967,32,3111.

۱- نام خانوادگی ۲- حرف اول نام مولف ۳- عنوان پایان نامه ۴- دانشکده ۵- دانشگاه ۶- سال انتشار

مجموعه مقالات در کنفرانس ها:

۱- نام خانوادگی نویسنده ۲- حرف اول نام مولف ۳- عنوان مقاله ۴- نام کنفرانس ۵- شماره صفحه کتابچه سمینار ۶- محل برگزاری کنفرانس ۷- سال برگزاری سمینار یا کنفرانس

برای منابع الکترونیکی، نشانی کامل پایگاه که اطلاعات فوق را در خود جای داده است، در یک خط مستقل و از سمت چپ آورده می شود. چون ممکن است منابع اینترنتی تغییر کنند، سعی شود از آدرس پایگاه های اطلاع رسانی معتبر استفاده گردد {۳}.

3-www.umz.ac.ir

۸- صفحه چکیده انگلیسی: به منظور ثبت چکیده پایان نامه در منابع لاتین و نیاز به ارجاع آن توسط محققان، در انتهای پایان نامه حداکثر در یک صفحه آورده شود.

توجه: صحت متن انگلیسی چکیده باید توسط مترجم تایید (مهر و امضاء) شود.

۱-۴- نکات تکمیلی در نگارش پایان نامه

در ادامه به توضیحاتی می‌پردازیم که باید در تمام پایان نامه به آن‌ها توجه شود.

- ۱- نحوه‌ی صحیح جمله‌بندی فارسی، آیین نگارش و نشانه‌گذاری فارسی را در تمام پایان نامه رعایت کنید. تعدادی از قواعد که مورد استفاده‌ی بیشتری دارد به صورت زیر است:
  - نقطه [.]، درنگ (ویرگول) [؛]، دونقطه [:] و علامت سؤال [؟] و تعجب [!] همیشه به کلمه قبل از خود می‌چسبند؛ اما با کلمه‌ی بعد از خود دقیقاً یک جای خالی فاصله دارند.
  - بین متن داخل پرانتز ( )، کروشه (قلاب) [ ]، گیومه «» و آکولاد (برو) { } و خود آن‌ها هیچ فاصله‌ی ای نیست، اما کلمات خارج آن‌ها (منظور همان پرانتز و غیره است) از دو طرف یک جای خالی فاصله دارند.
  - برای آگاهی بیشتر از آیین نگارش فارسی به مراجع [۱] و [۲] مراجعه کنید.

۲- سعی کنید در صورتی که جمله یا عبارت یا بند (پاراگرافی) را که عیناً از یک کتاب نقل می‌کنید، آن را داخل «گیومه» قرار داده و پس از آن، به کمک یک جفت [کروشه] شماره‌ی منبعی را که مطلب از آن نقل شده، را قرار دهید. در هر صورت برای رجوع به یک مرجع، باید شماره‌ی مرجع را در یک جفت کروشه قرار دهید. منظور از شماره‌ی مرجع، شماره ترتیبی است که به آن در مراجع اختصاص داده‌اید.

۳- از نگارش کلمات لاتین در متن پایان نامه خودداری نمایید. معادل لاتین، پس از گذاردن شماره‌ای در بالای معادل فارسی آن کلمه تایپ می‌شود. در زیرنویس^۱ پایین صفحه آورده شود. در هر صفحه، شماره زیرنویس از یک آغاز و به ترتیب افزایش می‌یابد. لازم به توضیح است که اگر پیدا کردن معادل فارسی برای کلمه‌ای خاص بسیار مشکل باشد، می‌توان تلفظ لاتین^۲ کلمه را با حروف فارسی نوشته و در زیرنویس اصل کلمه را به لاتین نوشت. حروف مخفف انگلیسی از این قاعده مستثنی هستند.

۴- در صورتی که پایان نامه شامل استفاده و پیاده‌سازی نرم‌افزار کامپیوتری باشد، CD یا دیسکت پایان نامه در انتهای پایان نامه ضمیمه گردد (به کمک قرار دادن یک پوشش مناسب و قابل استفاده برای آن).

۵- تمامی معادله‌ها و فرمول‌هایی که در پایان نامه آمده است. باید شماره داشته باشد. شماره‌ی فرمول در داخل پرانتز و در مقابل آن آورده می‌شود. شماره‌ی فرمول حاصل ترکیب (از سمت راست به چپ) شماره‌ی فصل و شماره‌ی ترتیب فرمول است که با یک خط تیره از هم جدا شده‌اند. مکان شماره فرمول، حاشیه سمت راست خط فرمول می‌باشد که در صورتی که سطر فرمول دارای جای کافی نباشد، از سطر بعدی استفاده می‌شود. شماره‌ی فرمول‌ها در ابتدای هر فصل از یک شروع می‌شود.

- ۶- همانند فرمول‌ها همه منحنی‌ها و تصاویر و اشکال و نمودارها و جداول نیز باید شماره داشته باشند. شماره‌گذاری جدول‌ها و شماره‌گذاری اشکال به صورت جداگانه انجام می‌پذیرد. تمامی منحنی‌ها، نمودارها، تصویرها و غیره، تحت نام «شکل» شماره‌گذاری می‌شوند. قاعده‌ی شماره‌گذاری جدول و شکل مانند فرمول‌هاست؛ یعنی از سمت راست، ابتدا شماره‌ی فصل، یک خط فاصله و سپس شماره شکل یا جدول که در آغاز هر فصل از ۱ شروع می‌شود.
- ۷- هر شکل درون یک کادر بسته قرار گرفته، طرف بالای آن‌ها می‌بایست به طرف بالای کاغذ و یا در صورت لزوم در سمت چپ کاغذ قرار داده شود.
- ۸- «شکل»ها و «جدول»ها، علاوه بر شماره، عنوان نیز دارند. شماره و عنوان «شکل» در یک خط و در وسط صفحه در **پایین** شکل قرار می‌گیرد و شماره و عنوان «جدول» در یک خط و در وسط صفحه در **بالای** جدول قرار می‌گیرد. عناوین اشکال و جداول به همراه شماره‌ی آن‌ها در فهرست اشکال و جداول به طور مستقل آورده می‌شود.
- ۹- شماره و عنوان شکل‌ها و جدول‌ها، با قلم نازنین ۱۰ سیاه و متن داخل آن‌ها با قلم ۱۰ یا ۱۲ نوشته شود.

توجه - نکته خیلی مهم:

- ۱- نگارش مطالب و عقاید دیگران و ماخذ آنان به نام خود، جرم سرقت ادبی، محسوب و پیگرد قانونی دارد. سعی نمایید به تمام ماخذ ذکر شده شخصا رجوع و اصل منبع را ملاحظه نمایید.
- ۲- بیان مطالب و تحقیقات دیگران و ذکر ماخذ آنان، تحقیق محسوب نمی‌شود بلکه جمع‌آوری مطالب به شمار می‌رود، لذا دانشجویان محترم سعی کنند افکار و عقاید شخصی خود را با زبان و قلم شخصی خود بیان نمایند و مطالبشان تکرار مطالب دیگران و نوشته‌های موجود در کتابها نباشد.

فصل دوم- شیوه ی انتخاب و دفاع از پایان نامه

۱-۲- زمان انتخاب، تمدید و دفاع پایان نامه

انتخاب پایان نامه جهت دانشجویان کارشناسی ارشد پس از گذراندن واحد های نظری (حد اکثر تا نیمسال سوم) و برای دانشجویان دوره دکتری پس از اتمام دوره آموزشی و موفقیت در آزمون یا ارزیابی جامع و تصویب موضوع رساله صورت می گیرد. در هر حال ، هر دانشجوی کارشناسی ارشد پس از گذراندن واحد های نظری و هر دانشجوی دکتری پس از گذراندن آزمون یا ارزیابی جامع می تواند درس پایان نامه را انتخاب نمایند.

*در صورت به حد نصاب نرسیدن واحد های آموزشی ، اخذ پایان نامه به همراه دروس باقی مانده بلا مانع می باشد.

برای انتخاب پایان نامه ، هر دانشجو باید ابتدا عنوان پایان نامه یا موضوع کلی خود را انتخاب نموده و پس از هماهنگ کردن با استاد راهنمای مورد نظر و تکمیل فرم انتخاب پایان نامه (پیوست ۱، صفحه ۲۳) ، در زمان مقرر به کمیته تحصیلات تکمیلی گروه مربوطه تحویل نماید. در صورت تایید شدن عنوان پایان نامه و تصویب آن، دانشجو مجاز به انتخاب درس پایان نامه در زمان انتخاب واحد و یا حذف و اضافه می باشد. بدیهی است در صورتیکه دانشجو در موعد مقرر مراحل انتخاب پایان نامه را به انجام نرساند تبعات ناشی از آن به عهده دانشجو است.

۱-۱-۲- برخی از آیین نامه های شورای تحصیلات تکمیلی درباره پایان نامه

انتخاب استاد راهنما و تعریف پایان نامه توسط دانشجو و تحویل آن به کمیته تحصیلات تکمیلی گروه می باید حد اکثر تا قبل از نیمسال سوم سال تحصیلی مطابق آیین نامه ی اجرایی اصلاحی جدید مقطع کارشناسی ارشد انجام پذیرد. در غیر اینصورت دانشجو مشمول مقررات آموزشی خواهد شد.

در صورت تایید طرح پیشنهادی توسط استاد راهنما و تحویل آن به کمیته تحصیلات تکمیلی ، دانشجو می تواند به صورت مشروط پایان نامه را اخذ کند.

۱- دانشجو از زمان اخذ پایان نامه ، حداکثر تا پایان نیمسال چهارم جهت دفاع از آن فرصت دارد.

۲- تمامی دانشجویان می بایستی پایان نامه را به صورت انفرادی انتخاب کنند. پس از تصویب برای دریافت کد رهگیری طرح پیشنهادی به نشانی www.Thesis.irandoc.ac.ir مراجعه و ضمن ثبت موضوع طرح پیشنهادی ، کد مربوط را به کارشناس تحصیلات تکمیلی دانشکده ارایه نمایند. و دانشکده ها در پایان هر نیمسال ملزم به ارسال لیست مشخصات دانشجو و کد رهگیری به تحصیلات تکمیلی دانشگاه می باشند.

۳- در صورت موافقت کمیته تحصیلات تکمیلی گروه و تایید آن در شورای تحصیلات تکمیلی دانشکده ، مهلت انجام پایان نامه برای یک نیمسال دیگر (ترم پنجم) نیز قابل تمدید است. موافقت با تمدید منوط به آن است که دانشجو از نظر سنوات تحصیلی و سایر مقررات آموزشی مشکلی نداشته باشد. برای تمدید پایان نامه ، ثبت نام و اخذ واحد (پایان نامه نا تمام) الزامی است.

- ۴- در صورت عدم تقاضای تمدید از سوی دانشجو و یا عدم موافقت با تمدید از سوی کمیته تحصیلات تکمیلی گروه، دانشجو مشمول مقررات آموزشی می گردد.
- ۵- در صورت درخواست دانشجو و موافقت با تقاضای تمدید از سوی کمیته تحصیلات تکمیلی گروه، مهلت دفاع از پایان نامه قبل از اتمام سنوات قانونی می باشد. در صورتی که دفاع از پایان نامه در مهلت های قانونی انجام نگردد، دانشجو مشمول مقررات آموزشی خواهد شد.
- ۶- دانشجویانی که مایل به تمدید پایان نامه خود هستند، باید پس از اخذ موافقت کمیته تحصیلات تکمیلی گروه نسبت به انتخاب مجدد پایان نامه در ایام انتخاب واحد نیمسال مربوط اقدام نمایند.
- ۷- تغییر عنوان یا موضوع پایان نامه بعد از تصویب آن در کمیته تحصیلات تکمیلی گروه، با درخواست دانشجو و نظر موافق استاد راهنما و طرح و تایید آن در کمیته تحصیلات تکمیلی گروه امکان پذیر است. ضمن اینکه تغییر عنوان یا موضوع پایان نامه فقط یکبار مجاز است. بنا براین دانشجویان باید دقت لازم را برای انتخاب موضوع با عنوان پایان نامه مبذول دارند.

۲-۲- مراحل دفاع از پایان نامه

دانشجویان کارشناسی ارشد قبل از تصویب طرح پایان نامه پیشنهادی (پروپوزال) باید موضوع، استاد راهنما و مشاور پایان نامه خود را طی فرم پیوست شماره ۱ به همراه پرینت تکراری بودن موضوع از پایگاه ثبت پایان نامه ها و رساله های تحصیلات تکمیلی کشور (www.thesis.irandoc.ac.ir) به تایید استاد مزبور و مدیر گروه برسانند و به واحد تحصیلات تکمیلی تحویل نمایند. همچنین دانشجویان باید در ترم سوم پایان نامه پیشنهادی (پروپوزال) خود را طی فرم پیوست شماره ۲ به تصویب شورای تحصیلات تکمیلی گروه مربوط برسانند و پس از تصویب با درج تاریخ تصویب در پایگاه ثبت پایان نامه ها و رساله های تحصیلات تکمیلی کشور (www.thesis.irandoc.ac.ir) کد رهگیری مربوط را به واحد تحصیلات تکمیلی ارائه نمایند. کد رهگیری ثبت پایان نامه پیشنهادی بعد از تصویب پروپوزال با عدد ۱ شروع می شود.

دانشجویان کارشناسی ارشد تا پایان نیمسال چهارم فرصت دارند تا پایان نامه را به سرانجام رسانده و پایان نامه را طبق ضوابط ذکر شده در فصل یکم آماده نمایند. دانشجو می تواند زودتر از زمانهای قید شده (هرگاه پایان نامه به اتمام رسید) از پایان نامه خود دفاع نماید. در هر صورت باید حداقل یک نیمسال از انتخاب پایان نامه گذشته باشد. هر دانشجو باید برای دفاع از پایان نامه، مراحل زیر را به ترتیب انجام دهد:

- ۱- تدوین و ارایه پایان نامه به استاد راهنما و مشاور و اعلام کتبی اتمام پایان نامه توسط استاد راهنما و ارایه به کمیته تحصیلات تکمیلی گروه.
- ۲- معرفی استادان داور پیشنهادی (پیوست ۳، صفحه ۲۸) از سوی مدیر گروه به کمیته تحصیلات تکمیلی و تعیین هیات داوران توسط کمیته و نماینده تحصیلات تکمیلی توسط دانشکده.
- ۳- ارایه یک نسخه از پایان نامه به استادان داور حداقل بیست روز قبل از تاریخ جلسه دفاع (در این مرحله صحافی لازم نیست). در صورت اعلام کتبی یکی از داوران مدعو مبنی بر قابل دفاع بودن پایان نامه جلسه ی دفاع برگزار می گردد.
- ۴- تحویل فرم تایید شده دفاع از پایان نامه (پیوست ۳، صفحه ۲۸) به تحصیلات تکمیلی دانشکده جهت انجام هماهنگی لازم برای زمان و مکان و امکانات و تجهیزات مورد نیاز جلسه دفاع

۵- نصب اطلاعیه جلسه دفاع جهت دعوت از استادان، دانشجویان و علاقمندان به موضوع پایان نامه حداقل یک هفته قبل از تاریخ مصوب.

۶- برگزاری جلسه دفاع در زمان مقرر.

در صورتی که بر اساس نظر داور ناظر (مدعو)، پایان نامه نیاز به اصلاحات اساسی داشته باشد به دانشجو فرصت داده می شود تا در سنوات قانونی تنها یک بار دیگر از پایان نامه خود دفاع نماید.

۷- اعمال اصلاحات و تغییرات مورد نظر استاد راهنما، مشاور و داور در پایان نامه و ارسال تایید نهائی انجام اصلاحات به نماینده تحصیلات تکمیلی طی فرم پیوست شماره ۴.

۸- تایید نهایی پایان نامه از نظر رعایت دستورالعمل و قوانین نگارش توسط نماینده تحصیلات تکمیلی.

۹- ارایه فرم های تکمیل شده ارزشیابی از پایان نامه به تحصیلات تکمیلی دانشکده توسط نماینده تحصیلات تکمیلی دانشکده.

۱۰- صحافی حداقل ۶ نسخه از پایان نامه زرکوب شده با شرایط ذکر شده در فصل اول این آیین نامه و تحویل آن طی فرم پیوست شماره ۵ به شرح زیر :

تحویل یک نسخه از پایان نامه به هر یک از استادان راهنما و مشاور و مدیر گروه رشته، دو نسخه به کتابخانه مرکزی دانشگاه و یک نسخه پایان نامه به همراه فایل الکترونیکی (word و pdf) به واحد تحصیلات تکمیلی دانشگاه جهت ارسال به پژوهشگاه علوم و فناوری اطلاعات ایران. در این مرحله لازم است تا نسبت به ثبت پایان نامه به نشانی www.thesis.irandoc.ac.ir در پایگاه ثبت پایان نامه و رساله های تحصیلات تکمیلی کشور اقدام و کد رهگیری را پس از ارائه به مدیر امور پژوهشی به واحد تحصیلات تکمیلی دانشگاه ارایه نماید لازم به ذکر است کد رهگیری ثبت پایان نامه دفاع شده بعد از دفاع با عدد ۲ شروع می شود.

تذکر مهم:

ضروری است دانشجویان جهت انجام دفاع مطلوب از پایان نامه حداقل بیست روز پیش تر نسبت به ارائه پایان نامه به اساتید داور اقدام لازم را بعمل آورند.

فصل سوم - شیوه ارزشیابی و مصوبات مربوط به پایان نامه

۳-۱- ارزشیابی پایان نامه

معیارهای ارزشیابی پایان نامه های فارغ التحصیلی منطبق بر مصوبات شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه بدین صورت اعلام می گردد:

کیفیت علمی: پیشینه تحقیق، ابتکار و نوآوری، ارزش علمی و یا کاربردی، استفاده از منابع و مراجع و ابزارهای کار به لحاظ کمی و کیفی (به روز بودن)، کیفیت نظرات و پیشنهادات برای ادامه پایان نامه.

کیفیت ارایه: تسلط به موضوع و توانایی پاسخگویی به سئوالات در جلسه دفاع، نحوه ارایه (رعایت زمان، تفهیم موضوع کیفیت اسلاید و سایر موارد).

کیفیت نگارش: انسجام در تنظیم، حسن نگارش و رعایت دستورالعمل، کیفیت تصاویر اشکال و منحنی های استفاده شده.

رعایت قوانین تدوین پایان نامه: رعایت کامل قوانین تدوین و صفحه آرایی پایان نامه مطابق با دستورالعمل مصوب کمیته تحصیلات تکمیلی دانشگاه (ذکر شده در فصل اول).

۳-۲- نکات مهم در تحویل پایان نامه

۱- در صورتیکه دانشجویان ارشد در مهلت مقرر حداکثر تا پایان ترم پنجم، از پایان نامه خود دفاع نمایند، مشمول مقررات آموزشی خواهند شد و تنها در صورت اخذ مجوز از کمیسیون موارد خاص دانشگاه فرصت خواهند داشت تا از پایان نامه دفاع نمایند.

۲- دانشجویان حداکثر ۱ ماه پس از دفاع فرصت دارند تا پس از اعمال تغییرات و اصلاحات لازم، پایان نامه نهایی را که به تایید

استادان راهنما و نماینده تحصیلات تکمیلی دانشکده جلسه دفاع پایان نامه رسیده است به صورت صحافی شده تحویل مراجع ذی صلاح دهند. در صورت عدم تحقق (به استناد بند ۲ یکصد و هفتاد و چهارمین مصوبه شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه مازندران

مورخ ۱۳۸۷/۸/۲۰) دانشجو مشمول مقررات و اخراج آموزشی خواهد شد.

تذکر مهم:

در خصوص دانشجویان پسر که مشمول نظام وظیفه هستند، در صورت عدم تسویه حساب به موقع و تاخیر در معرفی به نظام وظیفه تبعات حقوقی آن به عهده دانشجو می باشد.

۳-۳- چند توصیه کاربردی برای انجام صحیح پایان نامه

به دانشجویان عزیز توصیه می شود به نکته های زیر توجه کنند. عمل به این نکته ها، می تواند در جهت انجام موفقیت آمیز و آسان پروژه مفید باشد. در س پایان نامه، در واقع کاربردی ترین درس در دوران تحصیل شماسست، اگر از ابتدای انتخاب تا تکمیل و ارایه آن با نظم و برنامه ریزی دقیق عمل کنید از موفقیت لازم برخوردار می شوید. پروژه ای، که از سر بی حوصلگی و رفع تکلیف و یا بدون نظم و ترتیب انجام شود، نه تنها ارزش علمی ندارد، بلکه ممکن است باعث سرخوردگی شما در مقاطع بعدی تحصیلی شود.

۱- قبل از انتخاب پروژه، تحقیقات کاملی راجع به سوابق علمی، منابع، قابلیت ها، محدودیت ها، اهداف و دیگر خصوصیات پروژه بکنید.

۲- برای شروع، قبل از هر کاری یک برنامه زمان بندی دقیق با واقع بینی برای انجام پروژه تدوین کنید و تا حد امکان خود را ملزم به رعایت آن کنید.

۳- در طول انجام پروژه هیچگاه مطالعه و تحقیق در منابع مختلف و یادگیری را فراموش نکنید.

۴- همیشه مطابق برنامه زمان بندی شده با استاد راهنمای خود در ارتباط باشید: چه در حالیکه پروژه شما با موفقیت پیش می رود، چه هنگامیکه با شکست مقطعی روبرو شده است. سعی کنید جلسات هفتگی را با استاد راهنمای خود تنظیم کنید و خود را ملزم به ارایه گزارش هفتگی به ایشان نمایید. به خاطر بسپارید که قبل از تایید تقسیم بندی مطالب یا فصل بندی ریز مطالب پایان نامه توسط استادان راهنما و مشاور نگرارش پایان نامه را آغاز ننمائید.

۵- در طول انجام پروژه تمامی نتایج خوب یا بد مقطعی را به صورت مکتوب نگهداری کنید. این کار باعث می شود در هنگام نگرارش پایان نامه، بهتر بتوانید نکات و جزئیات خود را شرح دهید.

۶- پروژه خود را به چند مرحله کوچکتر، البته با نظر استاد راهنما، تقسیم کنید و سعی کنید به صورت جزیی از هر قسمت نتیجه بگیرید و در انتها نتایج را ترکیب کنید.

۷- هیچگاه سعی نکنید یک کار بزرگ را به صورت فشرده و شتاب زده انجام دهید. سعی کنید پله پله به سمت موفقیت حرکت کنید.

۸- اگر پروژه شما به دستاوردها یا نتایج جدید و خوبی رسیده است، سعی کنید با نظر استاد راهنما و تایید ایشان مقاله یا مقالاتی را از آن استخراج و به مجلات علمی معتبر یا کنفرانس های علمی مربوط ارسال کنید. با این کار، شما برای خود یک شخصیت علمی مستقل خواهید ساخت. بعلاوه، اخذ نمره مربوط به فعالیت های پژوهشی در ارزشیابی پایان نامه منوط به کسب امتیازات مندرج در بند ۵ از ماده ۵۲ آیین نامه اجرایی کارشناسی ارشد می باشد.

۸- یک پایان نامه خوب، پایان نامه ای است که تقریباً ۷۰ درصد آن به شرح کارهای شما در طول انجام پروژه پرداخته باشد و حداکثر شامل ۳۰ درصد مطالب مقدماتی یا ورود به بحث باشد. در عین حال انتظار می رود، یک پایان نامه مناسب در مقطع کارشناسی ارشد، حدود ۷۰ تا ۱۵۰ صفحه و رساله ی دکتری از ۱۲۰ تا ۳۰۰ صفحه مناسب با رشته تحصیلی باشد.

۴-۱- سخن آخر

در این آیین نامه، با شیوه درست و قابل قبول نگارش پایان نامه آشنا شدید. همچنین برخی از مصوبات و قوانین شورای تحصیلات تکمیلی و ارزشیابی پایان نامه ها برای آشنایی بیشتر شما آورده شده است. امید است با مطالعه این آیین نامه، و عمل به جزییات مندرج در آن، بتوانید پایان نامه خوبی را فراهم کرده و نمره خوبی از درس پایان نامه کسب نمایید.

همچنین توصیه های معمول برای انجام موثر و مفید پایان نامه در این آیین نامه آمده است. تجربه نشان داده است، که عمل به این توصیه ها در موفقیت هرچه بیشتر شما در پایان نامه تاثیر زیادی دارد دانشجویان موفق، کسانی هستند که با برنامه ریزی و نظم و ترتیب، برای رسیدن به هدف از پیش تعیین شده خود تلاش می کنند.

مطالعه این آیین نامه از یک جهت دیگر نیز برای شما مفید است: رویکرد اصلی در تدوین این آیین نامه، ارایه یک مثال از تمامی قواعد نگارش به صورت عملی است. به عبارت دیگر، سعی شده است تمامی قواعد ذکر شده در فصل اول و تمامی نکات ظریف، در تمامی آیین نامه رعایت شود. توجه دقیق به جزییات نگارشی این آیین نامه، تمامی ابهام های شمار ۱ از بین خواهد برد.

در خاتمه نظر دانشجویان ارجمند را به چند مورد مهم از مواد آیین نامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد مصوب ۹۴/۷/۴

شورای عالی برنامه ریزی وزارت علوم تحقیقات و فناوری جلب می نماید:

ماده ۲۳- نمره پایان نامه در میانگین کل محاسبه نمی شود و ارزشیابی آن به صورت کیفی و به شرح زیر انجام می شود:

-مردود (کمتر از ۱۴)

-متوسط (۱۴- ۱۵/۹۹)

-خوب (۱۶- ۱۷/۹۹)

-خیلی خوب (۱۸- ۱۸/۹۹)

-عالی (۱۹-۲۰)

ماده ۲۵- چنانچه دانشجویی تمام واحدهای آموزشی دوره را با میانگین کل حداقل ۱۴ گذرانده باشد ولی نتواند یا نخواهد از پایان نامه خود دفاع کند باید در مدت مجاز تحصیلی، معادل تعداد واحد پایان نامه و طبق نظر گروه آموزشی، واحد یا واحدهای درسی را با رشته تحصیلی اخذ و با میانگین کل حداقل ۱۴ بگذراند تا در دوره مذکور به شیوه آموزشی دانش آموخته شود. نوع شیوه دانش آموختگی در دانشنامه قید می شود.

ماده ۲۶- چنانچه دانشجو در حین تدوین پایان نامه اقدام به تخلف علمی (سرقت علمی، جعل، تقلب، کپی برداری و غیره) نماید از ادامه تحصیل محروم می شود. چنانچه بعد از دفاع تخلف علمی معلوم شود مدرک تحصیلی ابطال می شود.

ماده ۲۷ - تاریخ دانش آموختگی روز دفاع قابل قبول از پایان نامه در شیوه آموزشی - پژوهشی و یا زمان ثبت آخرین نمره درس در شیوه آموزشی است.

پایان

پیوست ها :

فرمهای مربوط به انتخاب و دفاع پایان نامه

در این پیوست ، برخی از فرم هایی که برای انجام پایان نامه کارشناسی ارشد نیاز دارید ، آورده شده است.

پیوست ۱ : فرم تعیین موضوع پایان نامه ، استاد راهنما و مشاور (قبل از دفاع)

پیوست ۲ : فرم تعریف پایان نامه دوره ی کارشناسی ارشد (قبل از دفاع)

پیوست ۳ : فرم درخواست دفاع از پایان نامه دوره ی کارشناسی ارشد (قبل از دفاع)

پیوست ۴ : گواهی انجام اصلاحات (بعد از دفاع)

پیوست ۵ : فرم تحویل پایان نامه زرکوب به اساتید راهنما ، مشاور و مدیر گروه (بعد از دفاع)

پیوست ۶ : تعهد اصالت پایان نامه